

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123203688
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Konštiaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4123203688.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Konštiakovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX/X, E., proti žalovanému: F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. H. I. XXX/XX, J. K. L., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Muzika s.r.o., IČO: 50 104 772, so sídlom Farská 39, Nitra, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 19C/39/2023-83 zo dňa 6. decembra 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že nehnuteľnosti v Ivanke pri Nitre vlastní od 07.08.1980. V roku 1996 došlo k živelnjej pohrome, jej nehnuteľnosť bola zdevastovaná, dom bol ťažko poškodený. Za účelom identifikácie pozemkov dala vypracovať geometrický plán, znalecký posudok podľa súčasného stavu, ktorý je totožný s bývalým právnym stavom, viažuci sa k pôvodným parcelám. Rodičia žalobkyne už nežijú. Bývali v predmetnom dome č. XXX. Vznikla darovacia zmluva, notárska zápisnica vo veci získania nehnuteľnosti vydržaním. V roku 2017 bolo dedičské konanie, ktorého sa zúčastnili súrodenci žalobkyne, prišiel aj F. G., ktorý notárku žiadal o pridelenie nehnuteľnosti žalobkyne, ktorú chcel získať podvodom. Jeho matka, ktorá čakala na chodbe, začala žalobkyňu urážať, že zbadá, čo on žalobkyni vykoná, lebo jej syn to mal dohodnuté s F. M.. V doplnení žaloby žalobkyňa uviedla, že v roku 2000 ju telefonicky kontaktoval žalovaný s tým, že sa má dostaviť do kancelárie MUDr. Miloša Cimráka. Tohto poznala už z minulosti, pretože ju zastupoval. Žalobkyňa nemala vedomosť, prečo sa má do jeho kancelárie dostaviť. Po príchode do kancelárie jej JUDr. Cimrák predložil zmluvu, o ktorej žalobkyňa nevedela. Žalovanému predmetné parcely dala len do užívania a JUDr. Cimrák jej povedal, že to, čo podpisuje, je zmluva ohľadom užívania a žalobkyňa si to má v kľude pozrieť doma. Bola v domnení, že podpisuje zmluvu o užívaní. Predmetné parcely nikdy nechcela žalovanému predať. Nedostala od neho vyplatené žiadne peniaze. Žalobkyňa považuje kúpnu zmluvu za neplatnú s poukazom na skutočnosť, že bola uvedená do omylu. Až následne, keď jej bola zmluva zo dňa 21.07.2000 doručená, zistila, že došlo k odpredaju nehnuteľnosti žalovanému.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. J. K. L., zapísaných na LV č. XX, reg. CKN ako parc. č. XXXX/X - zast. plocha a nádvorie o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/X - zast. plocha a nádvorie o výmere XX m² v celosti, zamietol a žalovanému voči žalobkyni priznal nárok na náhradu

trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

3. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s jednotlivými listinami založenými v súdnom spise, ako aj prednesom žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného. Z výpisu z listu vlastníctva č. XX vedeného Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. J. K. L., v obci J. K. L., v okrese L., a to pozemky - parcely registra C: parcelné č. XXXX/X o výmere XXX m² - zastavaná plocha a nádvorie a parcelné č. XXXX/X o výmere XX m² - zastavaná plocha a nádvorie, zistil, že ako výlučný vlastník týchto nehnuteľností je zapísaný žalovaný titulom Kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX - XXX/XXXX. Zo zmluvy o prevode nehnuteľností uzavretej medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim bolo preukázané, že žalobkyňa previedla na žalovaného vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. J. K. L. zapísaných na LV č. XX ako parc. č. XXXX/X zastavaná plocha o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/X zastavaná plocha o výmere XX m². Podľa čl. I. tejto zmluvy popis nehnuteľnosti obsahuje znalecký posudok Ing. Vladimíra Kuruca zo dňa 21.07.2000. Ďalej bolo tu uvedené, že stavby, ktoré sa v minulosti nachádzali na pozemku, boli v roku 1998 asanované a v súčasnosti je pozemok bez akejkoľvek nadstavby. V zmysle čl. III. zmluvy podľa znaleckého posudku Ing. Vladimíra Kuruca zo dňa 21.07.2000 č. 184/2000 bola cena predávanej nehnuteľnosti 32.110,- Sk. Zmluvné strany sa dohodli na kúpnej cene podľa znaleckého posudku 32.110,- Sk. Podľa čl. IV. sa zmluvné strany dohodli na vyplatení kúpnej ceny v hotovosti pri podpise kúpnej zmluvy vo výške 17.110,- Sk. Zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 15.000,- Sk sa kupujúci zaviazal vyplatiť predávajúcej najneskôr do 31.12.2000. V prvej vete čl. VIII. zmluvy bolo uvedené, že na základe predmetnej zmluvy bolo možné vykonať zmenu vlastníkov na liste vlastníctva č. XX v časti B vlastníci na F. G., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom F. H. XX, J. K. L.. Čl. IX zmluvy obsahovala vyhlásenie zmluvných strán o tom, že zmluvu uzavreli na základe ich slobodnej vôle, zmluva nebola uzavretá v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, zmluvu si prečítali, jej obsahu rozumejú a na znak súhlasu s jej obsahom ju vlastnoručne podpisujú. V spodnej časti zmluvy bol odtlačok úradnej pečiatky notárky so sídlom v Nitre JUDr. Jany Jánoškovej a pečiatka o uznaní podpisu žalobkyne za svoj vlastný s dátumom 21.07.2000. Žalobkyňa súdu predložila aj ďalšie listiny, a to uznesenia v dedičských konaniach po neb. N. E., zomr. XX.XX.XXXX (sp. zn. 17D/55/2017), neb. O. E., zomr. XX.XX.XXXX (sp. zn. 15D/263/2016), výpisy z listov vlastníctva č. XX, I. XXXX, notársku zápisnicu N 400/96, list žalobkyne adresovanej notárskemu úradu zo dňa 21.06.1996, darovaciu zmluvu zo dňa 07.08.1980, znalecký posudok č. 69/96, geometrický plán vyhotoviteľa GEOLINE s.r.o. č. 34 133 780-071/96 zo dňa 08.05.1996, Zmluvu o prevode nehnuteľnosti zo dňa 21.07.2000, Žiadosť žalobkyne o naliehavú pomoc zo dňa 09.05.1996 adresovanú bývalému prezidentovi SR F. E., odpoveď Úradu vlády SR na žiadosť žalobkyne, upozornenie žalobkyne na nedostatky adresované bývalému predsedovi vlády SR N. F. zo dňa 20.02.1998. Z týchto listín súd prvej inštancie považoval za podstatné pre toto konanie uviesť, že nimi žalobkyňa preukázala, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, boli v minulosti vo vlastníctve rodičov žalobkyne. Rodičia N. E. a O. E. neperfektnou darovacou zmluvou zo dňa 07.08.1980 previedli na žalobkyňu vlastnícke právo k parcelám č. XX/X O. XX/X, nachádzajúcim sa v kat. úz. J. K. L., ktoré odkúpili od P. P., a to spolu s domom nachádzajúcim sa na parcele č. XX/X. V darovacej zmluve bolo uvedené, že A. B. umožní N. E. a O. E. obývanie predmetného domu č. 130 po dobu, pokiaľ to títo budú chcieť. Z notárskej zápisnice č. N 400/96 napísanej dňa 10.10.1996 notárkou JUDr. Janou Jánoškovou vyplývalo, že notárka osvedčila nadobudnutie vlastníckeho práva žalobkyne vydržaním k nehnuteľnostiam odčleneným GP č. 34133780-071/96 zo dňa 20.05.1996, a to parcele č. XXXX/X - zastavaná plocha vo výmere XXX m², parcele č. XXXX/X - zastavaná plocha vo výmere XX m², dom s. č. XXX na parcele č. XXXX/X. Z uznesení vydaných v dedičských konaniach po neb. N. E., zomr. XX.XX.XXXX (sp. zn. 17D/55/2017) a neb. O. E., zomr. XX.XX.XXXX (sp. zn. 15D/263/2016) bolo preukázané, že časť nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania (pôvodná parcela reg. "E" parcelné č. XX/X - zast. plocha a nádvorie o výmere XX m²) zdedila žalobkyňa po svojich rodičoch.

4. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na § 137 CSP, § 28 ods. 2, § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“), § 37 ods. 1, § 49a, § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že bola podaná určovacia žaloba, súd sa ako prvoradou zaoberal otázkou, či má žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, nie

je pritom rozhodujúce ako táto neistota vznikla (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/49/2003). V intenciách vyššie uvedenej zásady sa súd preto zaoberal otázkou, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, teda či jej postavenie z hľadiska právneho je postavením neistým, resp. ohrozeným a či takýto stav právnej neistoty nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Na existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení vlastníckeho práva súd prihliadal z úradnej povinnosti. Z výpisu z listu vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto konania, vyplývalo, že ako ich výlučný vlastník je zapísaný žalovaný. Žalobkyňa tento zápis namietala a považovala sa za vlastníčku nehnuteľností. Pretože prípadný úspech žalobkyne v tomto konaní by viedol k zmene zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností, žalobkyňa nepochybne naliehavý právny záujem na žalobou požadovanom určení má.

6. Súd prvej inštancie sa preto žalobou ďalej meritórne zaoberal, po vykonaní dokazovania však dospel k záveru, že žalobu je nutné zamietnuť, pretože žalobkyňa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nepreukázala. V konaní nebolo sporným, že žalobkyňa v minulosti nehnuteľnosti, ku ktorým žiada určiť vlastnícke právo, vlastnila. Tieto nehnuteľnosti žalobkyňa zmluvou o prevode nehnuteľnosti zo dňa 21.07.2000 previedla na žalovaného. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že bola pri podpise zmluvy uvedená do omylu, myslela si, že podpisuje len zmluvu o užívaní a sporné nehnuteľnosti nechcela nikdy žalovanému predať. Tieto tvrdenia žalovaný poprel a žalobkyňa ich nepreukázala. Okrem výpovede žalobkyne jej tvrdenia o podpísaní iného dokumentu, než aký mala žalobkyňa záujem podpísať, nepodporuje žiaden z predložených dôkazov. Zo zmluvy o prevode nehnuteľnosti uzavretej medzi stranami sporu jednoznačne vyplývalo, že žalobkyňa, ktorá je tu aj označená ako predávajúca, ňou na žalovaného, ktorý je v zmluve označený ako kupujúci, prevádzala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam za dojednanú kúpnu cenu. Podľa názoru súdu uvedené skutočnosti boli z tejto zmluvy jasné a zrejme už na prvý pohľad. Zmluva o prevode nehnuteľnosti neobsahuje žiadne zavádzajúce ustanovenia, nie je neprehľadná, jej text je pomerne stručný a dá sa v ňom ľahko a rýchlo zorientovať. Zmluva neobsahuje ani zmienku o prenechaní nehnuteľnosti na užívanie, celá zmluva pojednáva o predaji, resp. kúpe nehnuteľnosti. Podpis žalobkyne ako predávajúcej bol osvedčený povereným zamestnancom notára. Žalobkyňa nebola v čase podpísania zmluvy osobou obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony. Vychádzajúc preto z priemernej rozumovej vyspelosti a primeranej obozretnosti bežného človeka bolo potom ťažko možné uveriť jej tvrdeniam o tom, že nevedela, akú zmluvu podpisuje. Za prinajmenšom zvláštne súd považoval aj to, že žalobkyňa sa určenia vlastníckeho práva domáhala po takmer 23 rokoch od uzavretia spornej zmluvy. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania vyhodnotil zmluvu o prevode nehnuteľnosti zo dňa 21.07.2000 ako riadne a platne uzavretý právny úkon. Opak žalobkyňa v konaní nepreukázala. Neobstál ani argument žalobkyne o tom, že nehnuteľnosti nemohla na žalovaného previesť. Zákaz nehnuteľnosť previesť na tretiu osobu nevyplýval zo žiadneho z predložených dôkazov. V darovacej zmluve zo dňa 07.08.1980 sa síce konštatovalo, že A. B. umožní N. E. a O. E. obývanie predmetného domu č. 130 po dobu, pokiaľ to títo budú chcieť, uvedené však bez ďalšieho neznamena, že žalobkyňa nesmela nehnuteľnosti previesť na tretiu osobu. Navyac bolo preukázané, že rodinný dom s. č. 130 bol následkom živelnej pohromy z mája 1996 ťažko poškodený a následne asanovaný. Aj za situácie, že v prospech rodičov žalobkyne by bolo darovacou zmluvou zo dňa 07.08.1980 zriadené právo vecného bremena, toto zničením nehnuteľnosti zaniklo (§151p ods. 2 Občianskeho zákonníka) a v roku 2000 nemohlo byť prekážkou prevodu vlastníckeho práva na žalovaného. K tvrdeniu žalobkyne o nevyplatení kúpnej ceny súd prvej inštancie uviedol, že táto skutočnosť sama o sebe nie je bez ďalšieho prekážkou pre nadobudnutie vlastníckeho práva v prospech žalovaného. Toto tvrdenie navyac tiež nebolo žalobkyňou preukázané. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú, a preto ju v celom rozsahu zamietol.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalovaný bol v konaní úspešný a zatiaľ čo žalobkyňa nedosiahla žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyne v celom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa, žiadajúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dôvodila tým, že sa domáhala toho, aby boli nehnuteľnosti vrátené do jej vlastníctva, pretože boli nadobudnuté žalovaným na základe podvodnej kúpnej zmluvy, ktorú spísal JUDr. Miloš Cimrák v roku 2000. Zavolať si ju do kancelárie a predložil jej na podpis listinu, o ktorej sa domnievala, že ide o zmluvu o ponechaní predmetných

nehnutelností do užívania. Okrem toho dodala, že s nebohým bratom N. pristihli žalovaného ako rabuje veci nachádzajúce sa v spadnutom dome a dohodli sa, že ona vybavila búracie povolenie a žalovaný sa podujal, že pozemok vyprace od sutín a zároveň ju požiadal, že by ho chcel užívať, pretože susedil s jeho pozemkom. Dohodli sa a na základe tej dohody navštívila kanceláriu JUDr. Cimráka a podpísala zmluvu. Doma zistila, čo spravili, preto sa vrátila do kancelárie JUDr. Cimráka, avšak ten sa pred ňou začal zatajovať, naposledy v roku 2022 jej povedal, že pre ňu neurobí vôbec nič. Zdôraznila, že z jej strany nebol žiadny úmysel previesť nehnuteľnosť na žalovaného. Žiadnu kúpnu cenu nikdy neprijala. Samotný rozsudok nepovažovala za úplný a dostatočný. Bola toho názoru, že súd mal nasmerovať dokazovanie tak, aby ozrejmil celý priebeh spísania kúpnej zmluvy, mal sa zaoberať tým, kto požiadal o spísanie tejto listiny, kto oslovil kanceláriu JUDr. Cimráka, kto bol objednávateľom, či listinu prečítala, či s jej obsahom súhlasila. Zastala názor, že súd mal vypočuť JUDr. Cimráka, aby sa k veci vyjadril a aby mu mala právo klásť otázky.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadril a uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu, pretože žalobkyňa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nepreukázala. Zo zmluvy o prevode nehnuteľností podľa neho jednoznačne vyplývalo, že žalobkyňa ako predávajúca žalovanému ako kupujúcemu prevádzala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam za dojednanú kúpnu cenu. Z kúpnej zmluvy bolo jasné a zrejmé, že táto nevykazuje žiadne vady, je prehľadná, text je pomerne stručný a podpis žalobkyne bol osvedčený povereným zamestnancom notára. Bolo zvláštne, že žalobkyňa sa určenia vlastníckeho práva domáhala po takmer 23 rokoch od uzavretia spornej zmluvy. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

10. V žalobnej replike žalobkyňa uviedla, že tvrdenia žalovaného sa absolútne nezakladajú na pravde. Mala za to, že súd sa s vecou nedostatočne zaoberal, nevykonal všetky dôkazy. Žiadala vypočuť JUDr. Cimráka a na tejto výpovedi trvá. Dokazovanie nemalo byť zredukované len na existenciu listín.

11. Žalovaný ďalšie písomné vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne nepodal.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), posudzujúc odvolanie žalobkyne, po zistení, že v danom prípade boli splnené podmienky na podanie odvolania podľa § 361 ods. 1 CSP a po zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), rovnako tak viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), keď dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

14. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. J. K. L., zapísaných na LV č. XX, reg. CKN ako parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², v celosti, z dôvodu, že v roku 2000 ju kontaktoval žalovaný, aby sa dostavila do kancelárie JUDr. Miloša Cimráka. Po príchode jej bola predložená zmluva, o čom si myslela, že je to zmluva ohľadom užívania a tú aj podpísala. Uviedla, že nechcela predmetné parcely žalovanému predať, preto bola názoru, že kúpna zmluva je neplatná, nakoľko bola uvedená do omylu. Až po doručení zmluvy zistila, že došlo k odpredaju nehnuteľnosti žalovanému. Napadnutým rozsudkom

súd prvej inštancie žalobný nárok žalobkyne zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nedostatočného dokazovania. Vytýkala, že dokazovanie bolo zredukované na existenciu listín. Bola toho názoru, že mal byť vypočítaný JUDr. Cimrák. Následne v odvolacej replike doplnila, že žiadala vypočítať JUDr. Miloša Cimráka a na jeho výpovedi trvá.

15. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktoré bolo podľa a tiež v zmysle návrhov strán na dokazovanie a v prípade, ak mala žalobkyňa konať pri kúpnej zmluve v omyle, potom by v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka musela preukázať aj to, že tento omyl vyvolal žalovaný alebo o ňom musel vedieť. Následne odvolací súd bol toho názoru, že z vykonaného dokazovania, navrhnutého stranami sporu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne a preto ich nebude duplicitne opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne, skutkovo a právne zdôvodnené s tým, že následne sa odvolací súd obmedzil už len na doplnenie dôvodov podporujúcich vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, zameriavajúc sa pritom na podstatnú odvolaciu argumentáciu žalobkyne.

16. V prvom rade zdôrazňuje, že dokazovanie v civilnom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu, cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy.

17. Preskúmajúc obsah spisu, v intenciách odvolania žalobkyne, odvolací súd bol toho názoru, že žalobkyňa v žiadnom písomnom, ako ani ústnom podaní nenavrhol vykonať ako dôkaz výsluch svedka – JUDr. Miloša Cimráka. Prvýkrát nevykonanie tohto dôkazu namietala (resp. vôbec spomenula) až v odvolaní, čo však je po zákonnej koncentrácii konania (§ 154 CSP), v zmysle ktorej platí, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Predmetné uznesenie bolo súdom prvej inštancie vyhlásené na pojednávaní konanom dňa 06.12.2023 a pred vyhlásením tohto uznesenia žalobkyňa (písomne, ako ani ústne) vykonanie tohto dôkazu nenavrhol, preto uvedená námietka je nedôvodná.

18. Čo sa týkalo názoru žalobkyne, že súd mal sám viesť dokazovanie, k uvedenému odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 24/2018 zo dňa 18.01.2018, z ktorého vyplýva, že „...ústavne súladnému postupu všeobecného súdu v zásade nezodpovedá situácia, ak tento z vlastnej iniciatívy vnáša do priebehu dokazovania v rámci sporového konania nové skutočnosti alebo dôkazy, pokiaľ je pred ich zabezpečením a vykonaním pravdepodobné, že môžu byť na prospech jednej procesnej strane. V súvislosti s už uvedeným je potrebné uviesť, že dôkazná povinnosť procesnej strany je jej základnou procesnou povinnosťou, ktorou sa riadi dokazovanie v sporovom súdnom konaní, a jej plnenie je zároveň určujúce aj pre posúdenie toho, akým smerom sa bude dokazovanie v sporovom súdnom konaní uberať. Je preto predovšetkým vecou aktívneho prístupu procesných strán, aké dôkazné prostriedky navrhnu pre účely preukázania svojich skutkových tvrdení. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že postup všeobecného súdu, ktorý v sporovom súdnom konaní iniciatívne zasahuje do dôkazného procesu a následne koncipuje odôvodnenie svojho konečného rozhodnutia spôsobom, ktoré túto skutočnosť presvedčivým spôsobom neozrejmi, možno hodnotiť ako taký, ktorý je na hranici ústavnej akceptovateľnosti.“ Inými slovami povedané, dôkazy navrhujú strany sporu a súd rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Ak dôkaz žiadna strana nenavrhol, súd ho nevykoná, a teda nemôže ani sám z vlastnej iniciatívy tým smerom viesť dokazovanie tak, ako sa nazdávala žalobkyňa. Okrem toho platí, že súd nevykonáva ani všetky dôkazy, ktoré strany navrhujú, ale zvažuje, ktoré dôkazy sú podstatné pre zistenie sporných skutočností a tie vykoná. Nevykonanie dôkazov riadne odôvodní (v danom prípade neboli žiadne navrhnuté dôkazy, ktoré by súd nevykonal, preto ich ani neodôvodňoval).

19. Zároveň odvolací súd dodáva, že cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena. Neunesenie dôkazného bremena predstavuje neúspech v spore. V sporovom konaní primárne nesie dôkazné bremeno žalobca (navrhovateľ) v súvislosti s tými tvrdeniami, ktoré umožňujú žalobe vyhovieť, ak budú tieto tvrdenia preukázané a na strane druhej i žalovaný (odporca) nesie dôkazné bremeno tých tvrdení, ktorými odôvodňuje svoju obranu proti žalobe. Ak nie je možné zistiť určitú skutkovú okolnosť, ktorá je medzi účastníkmi sporná a pre rozhodnutie dôležitá, postihne nepriaznivý účinok toho účastníka, ktorý mal v súvislosti s ňou dôkaznú povinnosť... Ak po vykonanom dokazovaní nie je možné urobiť záver ani o pravdivosti tvrdenia účastníka o určitej skutkovej okolnosti, ale ani záver o nepravdivosti tohto tvrdenia, znamená to, že tvrdená skutočnosť nebola preukázaná. V takom prípade musí rozhodnúť súd v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva, čo v danom prípade bolo podpísanie kúpnej zmluvy v omyle žalobkyňou a vyvolanie tohto omylu žalovaným, resp. jeho vedomosť o omyle. Uvedené skutočnosti neboli zo strany žalobkyne preukázané, a preto musí aj podľa názoru odvolacieho súdu niesť zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena.

20. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvedené konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v súvislosti s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnej žalobkyňi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní v zmysle § 262 ods. 2 samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).